

Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9

IČ: 66001536; web: www.caoh.cz

Tel.: 731 405 068; email: havelka@caoh.cz

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65

100 10 Praha 10

Zasláno do datové schránky 9gsaax4 a emailem na adresu eklep@mzp.cz

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2021/ICP-714

Místo a datum: Praha: 22.11.2021

Věc: Připomínky ČAOH k návrhu aktualizace Plánu odpadového hospodářství ČR

Vážení,

v rámci meziresortního připomínkového řízení zasíláme níže připomínky k aktuálnímu návrhu MŽP - k návrhu aktualizace Plánu odpadového hospodářství České republiky. Česká asociace odpadového hospodářství, jakožto významný profesní svaz ze sektoru odpadového hospodářství, se ve vztahu k tomuto strategickému dokumentu zaměřila zejména na klíčové strategické prvky daného materiálu a cíle pro budoucí nastavení odpadového hospodářství v České republice. Naše konkrétní připomínky jsou uvedeny ve výčtu níže:

Připomínky k návrhu aktualizace POH ČR

- 1) Česká republika má po dvaceti letech zcela novou odpadovou legislativu, která má naplnit potřeby a cíle nové legislativy evropské. Dosavadní Plán odpadového hospodářství ČR byl zpracován již v roce 2014 a je zastaralý. V roce 2018 EU vydala nové směrnice oběhového hospodářství a zcela se změnila některá paradigmatata dosavadního nastavení. **Potřeba splnění nových náročných cílů v oblasti oběhového hospodářství vyžaduje nikoli jen aktualizaci dosavadního zastaralého POH ČR, ale zpracování zcela nového a moderního dokumentu.** Dle našeho názoru je nutné zpracovat nový moderní Plán odpadového hospodářství ČR a je třeba do něj zapracovat níže uvedené připomínky. Zpracování nového POH ČR by mělo být co nejrychlejší, aby mohl být co nejdříve podkladem pro čerpání dotačních prostředků. Stávající zastaralý POH ČR objektivně nemůže být podkladem pro čerpání dotačních prostředků, protože jeho nastavení neodpovídá aktuálním potřebám, a to jak jeho dosavadní verze, tak verze návrhová, aktualizovaná. Níže jsou uvedeny jen některé připomínky. Připomínek by bylo větší množství, ale jsme přesvědčeni, že dokument potřebuje zásadní přepracování do formy zcela nového moderního Plánu odpadového hospodářství ČR.

Zásadní připomínka

- 2) **Ke kapitole 2 - Vyhodnocení stavu odpadového hospodářství v ČR** – Česká republika v rámci Eurostatu nově vykazuje výrazně vyšší čísla za produkci komunálních odpadů, než tomu bylo v předchozích letech v dlouhodobé časové řadě ČSÚ. Při znalosti konkrétních čísel o produkci odpadů v jednotlivých obcích ČR, která se průměrně dle našeho odborného odhadu a praktické zkušenosti může pohybovat někde kolem 350 kg, se zdá být velmi nepravděpodobné, že by celková produkce komunálních odpadů měla dosahovat ministerstvem aktuálně deklarovaných 5,9 milionů tun a ve výhledu dokonce až 6,9 milionů tun. Průměrný občan by pak musel produkovat cca 590 kg a v budoucnu 690 kg. I při započítání tzv. odpadů podobných komunálním odpadům z podnikatelské sféry do čísel za jednotlivé obce se jeví čísla produkce komunálních odpadů za ČR jako silně nadhodnocená. Se znalostí faktických čísel svozu odpadů ze stovek konkrétních obcí v ČR a se znalostí čísel o produkci komunálních odpadů z podnikatelské sféry se celková čísla o produkci KO za ČR jeví jako neúměrná. Dokud toto bylo jen otázkou ročních výkazů Zpráv o životním prostředí, nebylo to tak závažné, ale pokud v návaznosti na tato čísla budou připravovány kapacity technologií pro další období a pro splnění cílů směrnic, pak případné nepřesnosti v základních údajích mohou znamenat pro investory zásadní problémy. Vážné problémy pak mohou dopadnout i na producenty komunálních odpadů, tedy obce a města. **V tomto směru požadujeme předložení podrobné analýzy složení dat o celkové produkci komunálních odpadů za Českou republiku, ze které bude jasně patrné, kde se berou tak zásadní rozdíly mezi produkcí deklarovanou při svozu komunálních odpadů (podobnou dlouhodobé časové řadě ČSÚ) a produkcí uváděnou ve výročních zprávách MŽP.**
- Zásadní připomínka**

- 3) **Ke kapitole 2 - Vyhodnocení stavu odpadového hospodářství v ČR** – POH ČR by měl být doplněn takovým způsobem, aby z množství analýzy jasně plynulo, jaká množství komunálních odpadů bude nutné v dalších letech nasměrovat do kterých způsobů nakládání s odpady, aby byly splněny cíle evropské odpadové strategie a závazné cíle evropských směrnic. Z návrhu by měla být patrná analýza stávajících kapacit, kterými ČR pro dané způsoby nakládání s odpady disponuje a analýza potřebných kapacit jednotlivých způsobů nakládání s odpady v dalších letech. Minimálně v letech měření cílů, tedy 2025, 2030 a 2035.

Zásadní připomínka

- 4) **Ke kapitole 2 - Vyhodnocení stavu odpadového hospodářství v ČR** – Množství analýza dle předchozího bodu by měla být doplněna i pro krajskou úroveň. I jednotlivé kraje budou muset připravit v návaznosti na nový POH ČR aktualizaci svých POH. Obě analýzy by měly v součtu čísel jednotlivých krajů dávat odpověď na možné splnění stanovených cílů.

Zásadní připomínka

- 5) **Ke kapitole 2 - Vyhodnocení stavu odpadového hospodářství v ČR** – Analýza množství potřebných kapacit jednotlivých způsobů nakládání s odpady v dalších letech musí počítat také s případy vzniku nenadálých událostí, jako jsou živelné pohromy, havárie většího rozsahu apod. a odpadů, které bude třeba v návaznosti na takové události likvidovat. Zkušenosti z poslední doby i z okolních států ukazují, že v případě těchto událostí jsou pak třeba kapacity pro takové množství odpadů, které násobně převyšují i produkci samotného státu za několik let (např. zkušenosti z Německa 2021).

Zásadní připomínka

- 6) **Ke kapitole 3.4.1 – Komunální odpady - Návrh aktualizace POH ČR zcela pomíjí potřebu zásadní redukce množství vznikajícího směšného komunálního odpadu.** Akční plán EK k oběhovému hospodářství stanoví, že do roku 2030 by se měla produkce SKO snížit na polovinu oproti produkci z roku 2020. Požadujeme, aby do POH ČR byl doplněn cíl k redukci množství vznikajícího SKO tak, aby ČR sledovala cíle evropské odpadové strategie. Cíl redukce SKO samozřejmě úzce souvisí s potřebou dosažení závazných cílů recyklace komunálních odpadů. V aktuálním návrhu však zcela absentuje.

Zásadní připomínka

- 7) **Ke kapitole 3.4.1.1. – Směšný komunální odpad - POH ČR dostatečně nepočítá ani s potřebou úprav směšných komunálních odpadů (SKO). I strategie AOS EKO-KOM, s názvem Strategie 21 z roku 2020, která cílí na společné splnění cílů směrnic CEP a SUP, počítá s nutnou technologickou úpravou směšných komunálních odpadů.** Je to důležité ve vztahu k možnému splnění závazných cílů. POH ČR je nutné v tomto směru rozšířit o část řešící potřebu úprav směšných komunálních odpadů ve vztahu k možnému naplnění stanovených cílů.

Zásadní připomínka

- 8) **Ke kapitole 3.4.1.1. – Směšný komunální odpad - Návrh POH ČR počítá s tím, že významná část produkce směšného komunálního odpadu bude energeticky využívána v ZEVO ve formě SKO (dokonce bez předchozí úpravy – viz bod 3.4.1.1. opatření d). Není zde zaveden měřitelný cíl k co největší úpravě směšných komunálních odpadů tak, aby z nich bylo možné získat co nejvíce druhotných surovin pro další výrobu tak, jak stanoví evropská odpadová strategie.**

Zásadní připomínka

- 9) **Ke kapitole 3.4.1.1. – Směšný komunální odpad - S ohledem na potřebu aktivního řešení klimatických závazků není možné v aktualizaci POH ČR počítat s primárním řešením nakládání s SKO jeho energetickým využitím v ZEVO ve formě neupraveného SKO.** Tyto technologie jsou v rámci EU Taxonomy označeny jako neudržitelné právě z hlediska nesouladu s klimatickými cíli.

Zásadní připomínka

- 10) **Ke kapitole 3 – Závazná část - V oblasti energetického využití jsou potřebné kapacity na využití UPRAVENÝCH vysokoenergetických frakcí odpadů po technologickém třídění.** Tato forma energetického využití je podporována i ze strany EU. K tomu, aby ČR mohla splnit závazný cíl recyklace komunálních odpadů v míře minimálně 65%, bude třeba, aby systémově probíhala úprava cca 85% vznikajících komunálních odpadů. A to kombinovaná úprava primárním tříděním a na to automaticky navázaná úprava technologickým tříděním. Z těchto postupů budou produkovány jak odpady pro materiálové využití, tak vysokovýhřevné odpady pro energetické využití. Ty však nejsou vhodné pro klasické ZEVO na SKO, neboť mají výrazně vyšší výhřevnost. Je proto evidentní, že ČR potřebuje kapacity energetických zařízení na upravené odpady. POH s tímto podstatným bodem nepočítá a je tedy třeba jeho doplnění.

Zásadní připomínka

11) Ve vztahu k potřebě splnění závazných recyklačních cílů, nelze jako kritérium využitelnosti komunálních odpadů používat parametr výhřevnosti, když tento ukazatel může mít vztah jen k energetickému využití odpadů, ale nemá faktickou vazbu k materiálové využitelnosti a recyklaci, která je podstatou závazného cíle (*Příklad: odpady z PVC obsažené v separovaných plastech z obcí a měst*). Tento objektivní technický argument zaznívá dlouhodobě a zazníval i v legislativním procesu nové odpadové legislativy. Ta je v tomto směru nedostatečná, protože neřeší uvedený problém.

Zásadní připomínka

12) **Ke kapitole 3** - V materiálu nejsou dostatečně řešeny další odpadové a materiálové toky, které by měly být rovněž strategicky rozpracovány na úrovni státu. Pro příklad uveďme oblast nakládání s čistírenskými kalami. **Je nutné, aby byla doplněna analýza potřebných kapacit na vybrané způsoby využití kalů. Je nutné, aby bylo definováno, jaké množství kalů chce stát dlouhodobě uplatňovat směrem ke zřejmé potřebě navyšování organické hmoty v půdě apod.**

Zásadní připomínka

13) **Ke kapitole 3** - V návrhu aktualizovaného POH ČR, ani v návrhu nařízení vlády není dostatečně řešena oblast recyklace odpadního dřeva. **Dřevo je velmi dobře materiálově využitelný odpad a Česká republika má zpracovatelské kapacity na to, aby mohla zajistit recyklaci odpadního dřeva na míru o poznání vyšší, než která je stanovena evropskými směrnici jako minimum.** Cíl recyklace obalového dřeva v roce 2030 je stanoven v míře minimálně 30%. Lze konstatovat, že již stávající zpracovatelská kapacita na recyklaci odpadního dřeva dostupná v ČR je dostatečná pro možné dosažení o poznání vyšších cílů recyklace odpadního dřeva, a to nejen obalového, ale i toho, které se běžně vyskytuje v odpadech z obcí a měst. V tomto směru navrhuje, aby možnosti a cíle nového POH ČR pro oblast recyklace odpadního dřeva odrážely minimálně kapacity, které ČR má v tomto směru připravené a k dispozici. Zde uvádíme odkaz na konkrétní materiál, který toto přibližuje - <https://www.mojekrono.cz/wp-content/uploads/2019/09/Studie-ENVIp%C5%99%C3%ADnos-recykl%C3%A1tu.pdf> Jedním z principů fungování EU je princip blízkosti a vhodnost využití odpadů co nejbližší místě jeho vzniku. Tento princip rovněž zajišťuje tolik potřebné snižování celkové uhlíkové stopy. Pokud má ČR výhodu nemalých kapacit na recyklaci odpadního dřeva, zde lze tento princip velmi dobře realizovat. POH ČR by měl být v tomto směru definován o poznání vhodnějším způsobem a moderněji, než je v předloženém návrhu.

Zásadní připomínka

S pozdravem.

Ing. Petr Havelka

výkonný ředitel

Česká asociace odpadového hospodářství